

натъ хиледи въпросителни погледи, хиледи искусствителни запитвания, хиледи двусмислени подмѣтания. Азъ трѣбва да се пригответъ да отговоря храбро, азъ трѣбва да излѣзъ подѣблъ отъ снѣга, подѣчистъ отъ кристала. Нека гледамъ очите право въ очите, на дѣрзостта щѫ противуоставя безочливостъ. Азъ убихъ — за да живѣя, и искамъ да живѣя!“.

Това размишляваше умътъ му. И съвестта каза: Да! И се успокой.

---

Въ столицата той намѣри мрѣтва пустиня около себе си.

Обществото го непозна.

Ни една рѣка не му се протегна; ни една дума не му се продума, ни единъ погледъ не посрѣщна неговиятъ.

Никой не искаше отговоръ отъ него.

Зашото отговорътъ сѣки си го бѣше далъ въ душата, прѣсъдата бѣше подписана, той бѣше отсдѣденъ безъ сѫдъ, безъ формалности, безъ свидѣтелски показания и протоколи; безъ обрѣщане къмъ никой членъ отъ главній наказателенъ законъ, — понеже, отъ сичкитѣ прѣстѣплнія, най-ниското, най-отвратителното, най-гнусното, най-жестокото — прѣдателството — не се наказва отъ той законъ, който го непрѣдвижда и не признава!

Общественната съвестъ сѫди по своя кодексъ, често съвсѣмъ различенъ отъ писания. Нейната прѣсъда не подлѣжи ни на възвивъ, ни на утвѣрждение. Тя е страшна, неумолима, невидима, непогрѣшима, като удара на сѫдбата.

Той, нещастникътъ, срѣщна стари познайници отъ дѣтинство, приятели отъ младежкитѣ увлѣчения, другари отъ епоха на страдания, когато сѫ заедно дѣлили скрѣби и горчивини, той позна сичкитѣ — ни единъ не го позна.